

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ของวัยรุ่นในชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
ในเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
(ภาษาอังกฤษ) The Study on Youth's Identity Perception in Farmer Community
Nongchok District, Bangkok

ได้รับเงินอุดหนุนจาก งบประมาณเงินรายได้
ประจำปีงบประมาณ 2557 จำนวนเงิน 46,400 บาท
ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม 2557 ถึง กันยายน 2558
ผศ.ดร.สมศักดิ์ คุณาสวรรค์เวช หัวหน้าโครงการวิจัย
ดร.ดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมาธิวัฒน์ ผู้ร่วมโครงการวิจัย
ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หมายเลขโทรศัพท์ 02-3264105

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์แห่งตน ในประเด็นเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรของวัยรุ่นในชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตหนองจอก และเพื่อนำเสนอรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนของวัยรุ่นในชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตหนองจอก ให้มีทัศนคติทางบวกต่ออาชีพเกษตรกร โดยใช้การประสานงานวิจัยเชิงปริมาณและงานวิจัยเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน

จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นเป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 60 อายุ 12 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่มีอาชีพเสริมในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน บิดามารดา อยู่ร่วมกัน ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ครอบครัวมีรายได้เท่ากับรายจ่าย ครอบครัวมีเงินออม และติดตามข่าวสารทางด้านการเกษตรผ่านโทรทัศน์

อัตลักษณ์เด่นที่พบคือ วัยรุ่นมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนในครอบครัว และคนในชุมชนเกษตรกรของตน มีความภาคภูมิใจและมีความสุขที่ได้อยู่ในครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีความเชื่อว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีเกียรติทัดเทียมกับอาชีพอื่น ๆ กล่าวแสดงความเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการเกษตรต่อผู้อื่น รู้ฐานะทางเศรษฐกิจ รู้จักการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะเศรษฐกิจในครอบครัว เกษตรกรรมของตน และหากมีคนมากล่าวถึงภาพลบของอาชีพเกษตรกร วัยรุ่นจะมีอารมณ์ที่มั่นคง และรู้จักแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม อีกทั้งวัยรุ่นมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเกษตรอยู่เสมอ เพื่อให้เรียนรู้และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก วัยรุ่นในครัวเรือนเกษตรกร

เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ส่วนอัตลักษณ์คือ วิทยุส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีความสนิทสนมกับเพื่อน
ในชุมชนเกษตรกรรมของตน วิทยุไม่ค่อยมีหน้าที่และไม่ได้ช่วยเหลือในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของ
ครอบครัว จึงทำให้ไม่มีความชอบและความถนัดในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่อยากศึกษาต่อใน
สาขาที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม และมีความต้องการน้อยที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมสืบทอดจาก
ครอบครัว

จากการศึกษาสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของวิทยุ ได้ดังนี้ คุณพ่อคุณแม่ควร
มอบหมายงานบางอย่างให้ลูกได้มีหน้าที่ และมีส่วนในการรับผิดชอบงานของครอบครัวอย่างน้อย 1 หน้าที่
เช่น การออกตรวจแปลงข้าว การช่วยพ่อแม่วางแผนค่าใช้จ่ายในการทำนา การจัดทำบัญชีเพื่อหาวิธีลด
ต้นทุนการผลิต และต้องมีการปลูกฝังให้ลูก ๆ รักและภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมตั้งแต่ยังเป็นเด็กให้เขา
มีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพ พ่อแม่ต้องคอยชี้แนะแนวทางในการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวกับอาชีพ
เกษตรกรรม ตลอดจนพ่อและแม่ต้องทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมประสบผลสำเร็จจะได้เป็น
แบบอย่างให้ลูกได้

คำสำคัญ : อัตลักษณ์ วิทยุ ชุมชนเกษตรกร

Abstracts

The objective of this research is to acknowledge the identity of oneself about attitude to farming career of adolescences in rice farmer community of Nongjok to have a positive attitude to farming career by merging both quality and quantity researches together.

According to the research, major population of adolescences in Nongjok are female and 60% of female adolescences are 12 years old studying in middle school ,no other occupation, 5 family members, both parents are together, family income approximately 10,001-15,000 baht, family income equal to expenses, the family has save up money, and follow up agricultural news from television.

The prominent identity of Nongjok's adolescences is that they have good relationship with their family members, they are also proud and grateful to be born within agricultural families. They believe that farming is an honorable occupation and are not afraid to share opinion about farming to others. They know their economical status and also know how to manage their expenses to match with their family economical status. In case of someone were to say negative things about farming career, they would remain claim and express proper behavior. In addition, these young adults are always trying to keep up with agricultural news hence they can learn and adapt to the world. Their first inferior identity is that most of them are not acquainted with other teenagers in their agricultural community. Second, they do not have any duty relating with their family career which lead to no affection and skill in agriculture. Third, they do not want to study in any educational field relating to agriculture , as well as continue working as farmer like their parents.

According to this survey, the method to improve identity of these teenagers are listed as follows 1) Parents should assign at least one job to their children so they have duty and learn to responsible for a part of family work, for example, inspection of the grain plot, to help parents plan the cost of farming, to find ways to reduce production cost. 2) The need to educate their children to love, have pride and be a part in farming since they are young. 3) Parents need to guide in fields of education relating to agriculture. 4) To make a success of farmers and be a role model for their children.

Keywords : Identity, Youth, Farmer Community